

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžf/35/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014200706
Dátum vydania rozhodnutia: 28.09.2017
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1014200706.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Petra Melichera a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Kataríny Benzovej, v právnej veci žalobcu: Biely Dom s.r.o., Medená 18, 811 02 Bratislava, IČO: 36 858 498, právne zastúpený advokátom: JUDr. Marekom Horníkom, Jesenského 2, 811 02 Bratislava; proti žalovanému: Daňový úrad Bratislava, Ševčenkova 32, 850 00 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9102304/5/975909/2014 zo dňa 14. marca 2014, konajúc o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/88/2014 - 27 zo dňa 05. februára 2015, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/88/2014 - 27 zo dňa 05. februára 2015 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. 9102304/5/9759909/2014 zo dňa 14. marca 2014 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu iných trov konania v sume 140 € k rukám jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom č. k. 1S/88/2014 - 27 zo dňa 05.02.2015 Krajský súd v Bratislave podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 9102304/5/975909/2014 zo dňa 14.03.2014, ktorým tento oznámil žalobcovi podľa § 13 ods. 9 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní, že jeho podanie odvolania proti rozhodnutiu o uložení pokuty č. 9102304/5/5430745/2013 zo dňa 26.11.2013 považuje za nepodané. A to z dôvodu, že žalobca napriek jeho výzve v plnom rozsahu nevyhovел doplneniu podaného odvolania.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobcom podané odvolanie voči prvostupňovému rozhodnutiu zo dňa 26.11.2013 ako aj jeho doplnenie zo dňa 30.01.2014 nie je možné považovať za

riadne podané odvolanie spĺňajúce náležitosti podľa ust. § 13 a § 72 daňového poriadku. V tomto prípade bol teda podľa názoru súdu postup žalovaného správny, keď tento postupoval podľa ust. § 13 ods. 8 daňového poriadku a vyzval daňový subjekt na doplnenie písomného odvolania o zákonom požadované náležitosti. Vzhľadom k tomu, že žalobca odvolanie požadovaným spôsobom nedoplnil je možné jeho odvolanie považovať za nepodané. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 250k ods. 1 OSP, tak že neúspešnému žalobcovi súd ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu včas odvolanie, navrhujúc, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že návrhu žalobcu v plnom rozsahu vyhovie, eventuálne aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa žalobcu rozhodnutie súdu prvého stupňa v spojení s napadnutím rozhodnutím žalovaného predstavuje odopretie práva na spravodlivý proces zakotvenom v Ústave Slovenskej republiky, ide o denegatio iustitiae v tom najprirodzenejšom slova zmysle. Meritom podanej žaloby žalobcu je, či bola napadnutá výzva (rozhodnutie) žalovaného úradu na doplnenie odvolania v správnom konaní zákonná, alebo nie. Podľa žalobcu touto otázkou sa však súd prvého stupňa nijakým spôsobom nezaoberal a z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je nijakým spôsobom zrejmé, či ju v zmysle jej obsahu požadoval za zákonnú alebo nie. Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 9102304/5/975909/2014 zo dňa 14.03.2014 tvrdiac bez patričného logického zdôvodnenia, že podľa jeho názoru postupoval žalovaný správne.

Podľa žalobcu postupom súdu prvého stupňa sa žalobcovi odňala možnosť konať pred súdom (odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ OSP) a súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a/ OSP v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ OSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. b/ OSP), súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. d/ OSP), a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f/ OSP).

Žalobca poukázal, že v odvolaní namietal porušenie s príslušnými článkami Ústavy Slovenskej republiky tvrdiac, že napriek vyššie uvedenej skutočnosti zaslal predmetnú nezákonnú výzvu, kde mu uložil povinnosť doplniť nim podané odvolanie o rozpor s právnymi predpismi dôkazmi preukazujúcimi odôvodnenosť odvolania, hoci podľa § 13 a § 72 ods. 4, písm. d/ daňového poriadku, ak sa v odvolaní namieta len rozpor správnymi predpismi, nie je dôvod na preukazovanie akýchkoľvek skutkových, resp. listinných dôkazov.

Aj napriek tejto skutočnosti žalobca výzve žalovaného vyhovel a opätovne v určenej lehote konkretizoval tie ustanovenia právnych predpisov, ktorých rozpor v odvolaní namietal a zároveň uviedol žalovanému, že daňový poriadok vylučuje v tomto prípade predkladanie listinných alebo iných skutkových dôkazov.

Žalovaný zaslal žalobcovi oznámenie, kde bez ďalšieho len uviedol, že nakoľko sme jeho výzve nevyhoveli a na naše odvolanie sa hľadí ako na nepodané. Svoje rozhodnutie nijakým spôsobom neodôvodnil, ani neuviedol, v akých konkrétnych skutočnostiach žalobca jeho výzve nevyhoveli.

Žalovaný namietal, že súd prvého stupňa svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, z napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, prečo sa v tomto prípade nemá použiť dvojínštančnosť rozhodovania daňových orgánov. Súd prvého stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevysporiadal s jeho návrhom na prerušenie konania a žiadosťou o preskúmanie súladu ust. § 13 ods. 9 daňového poriadku s Ústavou SR Ústavným súdom Slovenskej republiky, resp. o jeho návrhu vôbec nerozhodoval (ani ho nepotvrdil, ani ho nezamietol). Žalobca preto považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za arbitrárne a nepreskúmateľné. Z odôvodnenia napádaného rozhodnutia nie je možné zistiť, akými úvahami sa súd I. stupňa riadil pri rozhodovaní o zákonnosti rozhodnutia žalovaného a o dôvodoch nepodania jeho

odvolania, resp. nevyhovenia výzve na jeho doplnenie.

Žalovaný poukázal na konštantnú judikatúru Ústavného súdu, že mu takýmto postupom bola zo strany súdu I. stupňa odňatá možnosť konať pred súdom (napr. Uznesenie NS SR z 27.09.2012, sp. zn.: 7So/118/2011), nakoľko napádané rozhodnutie zrozumiteľne nedáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Takýmto postupom súdu prvého stupňa bolo porušené jeho právo na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a bola mu tým odňatá možnosť konať pred súdom (napr. uznesenie NS SR sp. zn.: 1Sžd/29/2011). Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR, II. ÚS 383/06). Obsah práva na spravodlivý súdny proces spočíva aj v relevantnom konaní súdov a iných orgánov Slovenskej republiky, ktoré nemá byť v rozpore s procesnými zásadami a nemá porušovať ústavnoprávne princípy (napríklad rozhodnutie Ústavného súdu SR, II. ÚS 85/06).

Medzi tieto práva, ako základná zásada spravodlivého súdneho konania, patrí aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Táto jednoznačne vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Judikatúra ESLP alebo tunajších súdov síce nevyžaduje, aby bola daná podrobná odpoveď na každý argument procesnej strany (teda aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný), avšak ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie kľúčový, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. rozhodnutie ESLP vo veci Ruiz Torija c/a Španielsko z 09.12.1994, alebo Higgins c/a Francúzsko z 19.02.1998).

Samotné odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa neobsahuje výsledok, ktorý by odôvodňoval jeho záver, t.j., že žalovaný bol právomocný v uvedenej veci konať a rozhodnúť spôsobom, ako to urobil.

Súd prvého stupňa zjavne nesprávne vyhodnotil skutkové okolnosti (obsah a dôvody nášho odvolania a jeho doplnenie po výzve Daňového úradu) a aplikoval nesprávne právne predpisy (predpis týkajúci sa nezákonnej výnimky z dvojinstančnosti konania), resp. nesprávne právne vec posúdil.

Zároveň si žalobca uplatnil trovy prvostupňového a odvolacieho konania, ktoré mal vyčísliť do 3 dní od vyhlásenia rozhodnutia.

K odvolaniu sa vyjadril žalovaný, ktorý popísal podrobne skutkový stav a uviedol, že vzhľadom na to, že ani doplnené odvolanie nepredstavovalo podklad pre rozhodovanie druhostupňového orgánu a tým nespĺňalo požadovanú náležitosť podľa § 72 ods. 4 písm. c/ zákona č. 563/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov, vydal Daňový úrad Bratislava oznámenie č. 9102304/5/975909/2014 zo dňa 14.03.2014 podľa § 13 ods. 9 zákona č. 563/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Žalovaný uviedol, že sa pridrižiava svojho vyjadrenia č. 9100100/5/2602192/2014 zo dňa 05.06.2014, a keďže nenastali žiadne iné skutočnosti na strane žalovaného, ktoré by jeho rozhodnutie zmenili, má za to, že uvedené vyjadrenie je relevantné a predložený administratívny spis je postačujúci k správne rozhodnutiu v danej veci.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 05.02.2015, č. k. 1S/88/2014-27 v celom rozsahu potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného č. 9102304/5/975909/2014 zo dňa 14.03.2014 sa zrušuje a vec sa vracia žalovanému na ďalšie konanie. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa

ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28.09.2017 (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Podľa ust. § 13 ods. 8 zákona o správe daní, ak má podanie nedostatky, pre ktoré nie je spôsobilé na prerokovanie, vyzve príslušný orgán daňový subjekt, aby ich podľa jeho pokynu a v určenej lehote odstránil. Súčasne ho poučí o následkoch spojených s ich neodstránením.

Podľa § 13 ods. 9 zákona č. 563/2009 Z. z., ak daňový subjekt nedostatky podania v požadovanom rozsahu odstráni v lehote určenej príslušným orgánom, považuje sa takéto podanie za podané bez nedostatkov v deň pôvodného konania. Ak daňový subjekt vyzve príslušného orgánu nevyhoví v plnom rozsahu a v určenej lehote, považuje sa toto podanie za nepodané a príslušný orgán túto skutočnosť oznámi daňovému subjektu.

Podľa § 72 ods. 4 zákona o správe daní odvolanie musí obsahovať okrem náležitostí podľa § 13 aj označenie prvostupňového orgánu, číslo rozhodnutia, proti ktorému odvolanie smeruje, dôvody podania odvolania, dôkazy preukazujúce odôvodnenosť odvolania, ak sa v odvolaní nenamieta len rozpor s právnymi predpismi, ak je to možné daňový subjekt preloží aj listinné dôkazy, navrhované zmeny alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 74 ods. 5 zákona o správe daní ak odvolanie neobsahuje zákonom predpísané náležitosti, prvostupňový orgán postupuje podľa § 13 ods. 8 a 9, pričom lehota na odstránenie nedostatkov odvolania nesmie byť kratšia ako 15 dní.

Podľa názoru odvolacieho súdu v danom prípade odvolanie žalobcu spĺňalo všetky zákonom predpísané formálne náležitosti podľa ust. § 13 a § 74 ods. 4 zákona o správe daní, a preto nebol dôvod na postup žalovaného podľa § 13 ods. 8 zákona o správe daní.

Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že prvostupňový správny orgán nie je oprávnený skúmať skutkové dôvody odvolania, ale len formálne náležitosti odvolania, t.j. či odvolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti podľa § 72 ods. 4 zákona o správe daní (formálne náležitosti), ale neprináleží mu skúmať skutkové náležitosti a tvrdenia odvolateľa, okrem prípadu ak je oprávnený v rámci autoremedúry odvolaniu vyhovieť a svoje rozhodnutie zmeniť. Inak je prvostupňový správny orgán povinný odvolanie postúpiť odvolaciemu orgánu, ktorý je oprávnený preskúmať v rámci odvolacieho konania skutkové dôvody podaného odvolania, vyhodnotiť odvolacie dôvody a o odvolaní rozhodnúť.

V danom prípade tak žalovaný nepostupoval, a preto bolo na mieste jeho rozhodnutie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Úlohou žalovaného bude následne vec predložiť odvolaciemu orgánu na rozhodnutie.

Keďže odvolací súd zistil, že krajský súd a žalovaný rozhodol v rozpore s ust. § 13 ods. 8 a 9 ako aj § 72 ods. 4 zákona o správe daní, dospel odvolací súd k záveru, že s poukazom na § 250j ods. 1 písm. a/ OSP je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť tak, že rozhodnutie žalovaného zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 OSP v spojení § 224 ods. 1, s 246c ods. 1 a s § 151 ods. 1 OSP tak, že žalobcovi ich náhradu priznal, pretože bol v tomto konaní úspešný.

Trovy právneho zastúpenia advokátom si žalobca do 3 dní od vyhlásenia rozhodnutia nevyčísľil, takže žalobcovi priznal len náhradu trov konania za zaplatené súdne poplatky vo výške 140 €, konkrétne 70 € za žalobu a 70 € za podané odvolanie.

Celkom bola priznaná žalobcovi náhrada trov konania vo výške 140 € (70 € + 70 €), ktoré je žalovaný

povinný zaplatiť právnemu zástupcovi žalobcu.

Odvolačí súd v odvolacom konaní postupoval podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ktorý bol zrušený zákonom č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (§ 473), ktorý nadobudol účinnosť dňa 01.07.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok, ktorý v § 491 ods. 1 ustanovil, že ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 492 ods. 2 Správneho súdneho poriadku odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s vyššie uvedenými prechodnými ustanoveniami odvolací súd v predmetnej veci postupoval podľa doterajšieho predpisu, Občianskeho súdneho poriadku.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.